

Høgskolen i Telemark
Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

6007

Mikro og markedsøkonomi

03.01.2013

Tid:	4 timer
Målform:	Bokmål
Sidetal:	2 sider med oppgavetekst
Hjelpemiddel:	Kalkulator (utdelt på eksamen)
Merknader:	Presiser forutsetninger du måtte mene er nødvendig å ta dersom noe skulle være uklart med oppgaveteksten.
Vedlegg:	Ingen

Sensuren finner du på StudentWeb.

Oppgave 1 (20 %)

Forklar følgende begreper:

- produksjonsfaktor
- grenseproduktivitet
- budsjettlinje
- asymmetrisk informasjon
- prisdiskriminering
- Nash-likevekt

Oppgave 2 (20 %)

- a) Anta at etterspørselsfunksjonen etter en vare er gitt ved $X = 1000 - 2P$. Beregn egenpriselasititeten (den direkte priselasititeten) ved følgende tre prisnivåer: $P = 100$, $P = 250$ og $P = 400$. Angi om etterspørselen er priselastisk, prisuelastisk eller prisenøytral ved disse tre prisnivåene.
- b) Anta at etterspørselen etter vare 1 er 1000 enheter og at prisen på en annen vare, vare 2, er 100 kroner. Anta så at prisen på vare 2 øker til 110 kroner og at dette fører til at etterspørselen etter vare 1 synker til 960 enheter. Ut fra dette, beregn krysspriselasititeten mellom vare 1 og vare 2. Er vare 1 og vare 2 komplementær eller substitutter?
- c) Forklar/definer hva som menes med inntektselasititeten til et gode. Som del av ditt svar, angi hvordan inntektselasititeten kan brukes til å definere begrepene luksugoder, inntektsnøytrale goder, nødvendighetsgoder og mindreverdige goder.

Oppgave 3 (30 %)

En bedrifts kostnader ved produksjon av en vare er gitt ved $K(X) = 720\,000 + 50X + 2X^2$, der kostnadene måles i kroner og X er antall produserte enheter.

- a) Finn uttrykkene for totale enhetskostnader og grensekostnader. Illustrer kostnadsforholdene i et diagram.
- b) Finn kostnadsoptimal skala for produksjonen (det nivået på produksjon som gir lavest mulig total enhetskostnad). For hvilke nivåer på produksjonen er det hhv. stordriftsfordeler og stordriftsulemper?
- c) Dersom bedriften er en pristaker i et marked med fullkommen konkurranse, hva er bedriftens tilbudskurve?
- d) Anta fortsatt at bedriften er pristaker og at markedsprisen hittil har vært på 2800 kroner per enhet. Anta nå at prisen faller til 2000 kroner per enhet. Diskuter hvorvidt det kan være lønnsomt for bedriften å produsere hvis prisen er 2000 kroner per enhet.
- e) Anta nå at bedriften er monopolist på det aktuelle markedet. Etterspørselen på invers form er gitt ved $P = 8450 - 5X$. Finn bedriftens beste tilpasning som monopolist og beregn bedriftens overskudd i den optimale tilpasningen.

Oppgave 4 (30 %)

Tilbuds- og etterspørselsforholdene på et marked der det er fullkommen konkurranse er gitt ved hhv. $X^T = 2P$ og $X^E = 1000 - 0,5P$, der X^T og X^E er hhv. tilbudt og etterspurt mengde og P er pris per enhet.

- a) Nevn forutsetningene som må være oppfylt for at vi skal ha fullkommen konkurranse på et marked.
- b) Beregn markedslikevekten i dette markedet. Tegn opp markedslikevekten i et diagram og finn konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd.
- c) Mange mener at varen det er snakk om er for dyr, og det drives lobbyvirksomhet overfor myndighetene om å gjøre inngrep for å få prisen på varen ned. Myndighetene vurderer derfor blant annet å innføre en maksimalpris på 300 kroner per enhet. Beskriv hva som blir utfallet av å innføre denne maksimalprisen. Som del av ditt svar, finn nytt konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomiske overskudd.
- d) Myndighetene vurderer alternativt å innføre et subsidium på 100 kroner per enhet. Beskriv hva som blir utfallet av å innføre et slikt subsidium. Som del av ditt svar, finn nytt konsumentoverskudd, produsentoverskudd, samlet subsidiebetaling for det offentlige og samfunnsøkonomisk overskudd.
- e) Sett deg nå i posisjon som økonomisk rådgiver for regjeringen. Blant annet på basis av det du har funnet i c) og d) (eller evt. på generelt grunnlag), gi en kort vurdering og sammenligning av aktuelle tiltak for å få lavere pris på den aktuelle varen. Ser du noen alternativer til maksimalpris eller subsidiering?